

Streszczenie rozprawy doktorskiej

„Nielegalny obrót odpadami. Studium prawnokarne i kryminologiczne”

mgra Piotra Chorbota

Przedmiotem rozprawy doktorskiej są prawnokarne i kryminologiczne aspekty nielegalnego obrotu odpadami. Dotychczas nie zdiagnozowano dogłębnie zjawiska nielegalnego obrotu odpadami pod kątem kryminologicznym. Także w Polsce zjawisko to nie było przedmiotem szerszych badań naukowych, które mogłyby ukazać etiologię oraz fenomenologię nielegalnego obrotu odpadami.

Praca składa się z sześciu rozdziałów. Rozdział I ma charakter prawny. Ma on na celu wprowadzenie do problematyki odpadów i służy omówieniu pojęcia odpadów na płaszczyźnie międzynarodowej, europejskiej i krajowej. Przeprowadzona analiza została wzbogacona informacjami z zakresu orzecznictwa europejskiego oraz krajowego. Zawiera on także odniesienie do przepisów w zakresie transgranicznego przemieszczania się odpadów.

Rozdział II ma charakter dogmatycznoprawny. Poświęcony został analizie zasad odpowiedzialności karnej w obszarze przestępczości odpadowej. Rozważania rozpoczęto od zarysu historycznego kryminalizacji przestępstw przeciwko środowisku a następnie opisano zjawisko kryminalizacji niezgodnego z prawem obrotu odpadami. Dokonano również analizy i charakterystyki ustawowych znamion przestępstwa z art. 183 k.k. (dotyczącego odpadów), które ma na celu ochronę bezpieczeństwa ekologicznego środowiska oraz zdrowia i życia ludzi oraz zwierząt przed odpadami.

W rozdziale III autor przedstawia statystyczny obraz analizowanego zjawiska. Niniejszy rozdział dotyczy rozmiarów oraz dynamiki przestępstw z art. 183 k.k. w skali ogólnopolskiej w latach 2003-2016 i opiera się na danych ze statystyki policyjnej i sądowej. W końcowej części obejmuje również rozważania dotyczące ciemnej liczby tzw. przestępczości odpadowej.

Rozdział IV ma typowo kryminologiczny charakter. W tej części pracy przedstawiono zarys nowych trendów w kryminologii, dotyczących przestępstw przeciwko środowisku, związanych z rozwojem zielonej kryminologii oraz ich

związków z nielegalnym obrotem odpadami. Przeanalizowano nowe propozycje naukowe w obszarze tzw. przestępczości brudnych kołnierzyków, której przedmiotem są odpady. Ponadto, podjęto próbę wyjaśnienia etiologii przestępczości odpadowej. Dodatkowo, przedstawiono problematykę katastrof ekologicznych

i bomb ekologicznych. Zwrócono także uwagę na związki przestępczości odpadowej z przestępczością zorganizowaną i ekonomiczną oraz omówiono kwestie odpadów z perspektywy filozofii i ekoetyki.

W rozdziale V dokonano prezentacji wyników badań aktowych postępowań karnych o przestępstwa z art. 183 k.k. Zagadnienia badawcze scharakteryzowane zostały w formie studium przypadków. Przedstawiono także charakterystykę sprawców, w tym problematykę dotyczącą motywów popełnienia przestępstwa oraz *modus operandi* sprawców. W podsumowaniu zostały wyeksponowane wnioski z wykonanych badań.

Zagadnienia dotyczące profilaktyki zostały zaprezentowane w rozdziale VI. Przedstawiono w nim rolę organów ścigania oraz instytucji krajowych w zwalczaniu i zapobieganiu nielegalnemu obrotowi odpadów. We wnioskach zaproponowano nowe możliwości zwalczania tej przestępczości, jak również postulaty legislacyjne.